

M.S.W Semester - 4 (CBCS) Examination
March/April - 2026 (As Per Syllabus Year June-2019)
Human Rights and Social Justice(Core)

Time: 2:30 Hours

Marks:70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન-૧ માનવ અધિકારનો અર્થ સમજાવી, માનવ અધિકારોના વર્ગીકરણની ચર્ચા કરો. (૧૪)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૧ ભારતીય બંધારણમાં માનવ અધિકારોને કેવી રીતે સમાવિષ્ટ કરવામાં આવ્યા છે? મૂળભૂત અધિકારો અને નીતિ નિર્દેશક તત્વોના સંદર્ભમાં સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨ પર્યાવરણીય મુદ્દાઓ અને માનવ અધિકારોના ઉલ્લંઘન વચ્ચેના સંબંધને ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (૧૪)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૨ HIV/AIDS દર્દીઓ સાથે થતા ભેદભાવ અને તેમના માનવ અધિકારોના ઉલ્લંઘન અંગે વિગતવાર ચર્ચા કરી, તેમના રક્ષણ માટેના ઉપાયો સૂચવો.
- પ્રશ્ન-૩ બાળકો માટે ઉપલબ્ધ માનવ અધિકારોની વિગતવાર ચર્ચા કરો તેમજ બાળ શોષણ અટકાવવા માટેના રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રયાસો સમજાવો. (૧૪)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૩ કેન્દ્રીય માનવ અધિકાર આયોગની રચના, કાર્યો અને માનવ અધિકારોના રક્ષણમાં તેની ભૂમિકા સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૪ સામાજિક ન્યાયનો અર્થ અને ખ્યાલ સમજાવી, સામાજિક ન્યાયના વિવિધ પ્રકારોની વિગતવાર ચર્ચા કરો. (૧૪)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૪ સામાજિક ન્યાયના અભિગમને વ્યવહારમાં કેવી રીતે અમલમાં મૂકી શકાય? સામાજિક ન્યાયના માપદંડોને ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે) (૧૪)
- 1) સામાજિક ન્યાયના નિર્માણમાં શિક્ષણની ભૂમિકા.
 - 2) માનવ અધિકારના રક્ષણમાં સમાજકાર્યકરની ભૂમિકા.
 - 3) માનવ અધિકારો અને સમાજ.
 - 4) સામાજિક ન્યાયના સંદર્ભમાં આરક્ષણ નીતિની ભૂમિકાનું મૂલ્યાંકન.

ENGLISH VERSION

Que. 1 Explain the meaning of human rights and discuss the classification of human rights. (14)

OR

Que. 1 How are human rights incorporated in the Indian Constitution? Explain in the context of Fundamental Rights and Directive Principles of State Policy.

Que. 2 Explain the relationship between environmental issues and human rights violations with examples. (14)

OR

Que. 2 Discuss in detail the discrimination faced by HIV/AIDS patients and the violation of their human rights, and suggest measures for their protection.

Que. 3 Discuss in detail the human rights available to children and explain the national and international efforts to prevent child abuse. (14)

OR

Que. 3 Explain the composition, functions, and role of the National Human Rights Commission in the protection of human rights.

Que. 4 Explain the meaning and concept of social justice and discuss in detail the various types of social justice. (14)

OR

Que. 4 How can the approach to social justice be implemented in practice? Explain the indicators/parameters of social justice with examples.

Que. 5 Write short notes on (any two): (14)

- 1) The role of education in the creation/establishment of social justice.
- 2) The role of a social worker in the protection of human rights.
- 3) Human Rights and Society.
- 4) An evaluation of the role of reservation policy in the context of social justice
